

پوڈمان سوم

اظہارنامہ نویسی

واحد یادگیری ۱

تهیه شناسنامه فرش

مقدمه

در کتاب «دانش فنی پایه» در مورد شناسنامه فرش آمده است که هر خریدار باید از تمام ویژگی‌های کالایی که خریداری می‌کند آگاهی داشته باشد. مشخصات و ویژگی‌های تمام فرش‌های تولیدی نیز همچون سایر تولیدات باید با نام شناسنامه، به صورت برگه یا دفترچه، تهیه و با چسباندن در گوش و پشت فرش یا به صورت جدا تحویل خریدار گردد.

تاکنون برنامه‌های سازمان یافته متعددی برای همه گیر کردن تولید فرش به همراه شناسنامه به صورت یکسان صورت گرفته است. آیا می‌دانید شناسنامه فرش دارای چه مزایایی است؟ آیا می‌دانید برای ترویج تولید عرضه فرش به همراه شناسنامه آن چه موانعی وجود دارد؟ اکنون تصویر زیر چه چیزی را در ذهن شما تداعی می‌کند؟

شکل ۱-۳- هویت در فرش

استاندارد عملکرد

تهیه شناسنامه فرش با درج ویژگی‌های فنی و هنری، با توجه به کارکرد آن

شناشنامه

همان طور که از مفهوم کلمه شناشنامه بر می‌آید، شناشنامه سندی رسمی یا غیررسمی است که حاوی اطلاعات دقیقی از شخص، کالا یا خدمات است. شناشنامه در مواجهه با هر کدام از این موارد مشخصات ظاهری و درونی خاص خود را دارد. شناشنامه‌ها گاهی به صورت یک دفترچه یا برگه و گاهی در قالب برچسب یا یک متن یا کد الکترونیکی با امضا و تأییدیه دیجیتالی معتبر تهیه می‌گردند.

هدف از تهیه شناشنامه فرش

در مورد فرش دستباف، حفظ هویت ایرانی و زمینه‌سازی لازم برای جلوگیری از جعل آن توسط کشورهای رقیب و همچنین اطمینان خاطر دادن به مشتریان در هنگام خرید از اهداف اصلی است. چرا که حق مشتری است که بداند هزینه‌ای که برای خرید کالا پرداخت می‌نماید برای چه کالایی و با چه مشخصاتی است. خصوصاً در مورد فرش، که علاوه بر مصرفی بودن، کالایی هنری و سرمایه‌ای نیز محسوب می‌گردد. بسته به اینکه شناشنامه فرش با چه هدفی تهیه گردد می‌توان محتویات آن را مشخص کرد. از این رو معیارهای فرهنگی و ارزشی، اقتصادی و اجتماعی (صرفی) برای شناشنامه فرش ایرانی همگی مدنظر هستند. فرایند تهیه شناشنامه برای افراد یا استانداردهای برندهای ایجاد شده برای تعیین ویژگی‌های مندرج در شناشنامه فرش هستند.

شکل ۲-۲- ثبت شناشنامه به نام یکی از شهرهای قالی‌بافی ایران در سال ۱۳۹۷

اهمیت شناسنامه برای فرش ایرانی

همان طور که می‌دانید، فرش از جمله کالاهایی است که به دلیل تنوع در طرح و نقشه، مواد اولیه، تکنیک بافت و استفاده از هنر دست، وضعیت بسیار گسترده‌ای دارد. این گستردگی و تنوع زیاد، ضمن اینکه باعث جذب مشتری و جلب نظر شهروندان می‌گردد، اما از طرف دیگر همواره یکی از دغدغه‌های شهروندان این است که آیا فرش مورد نظر آنان دقیقاً همان چیزی است که فروشنده اظهار می‌کند؟

در مورد فرش ایران صدور و رائئه شناسنامه فرش به چند دلیل حائز اهمیت است. بخشی از فرش‌هایی که با نام فرش ایران در بازارهای جهانی به فروش می‌رسد نشانی از ایران ندارد و تنها با سوءاستفاده از برنده فرش ایران به فروش می‌رسد. شناسنامه فرش دستباف می‌تواند به نگرانی‌های شهروندان بازارهای داخلی فرش نیز خاتمه دهد و اعتمادشان را نسبت به فرش خریداری شده بیفزاید.

بسته به اینکه شناسنامه فرش با چه هدفی تهیه گردد می‌توان محتویات آن را مشخص کرد. از این‌رو همه معیارهای فرهنگی، ارزشی، اقتصادی و اجتماعی (صرفی) برای شناسنامه فرش ایرانی مدنظر است. فرایند تهیه شناسنامه برای افراد یا استانداردهای برنده‌سازی الگوهای مناسبی برای تعیین ویژگی‌های مندرج در شناسنامه فرش است.

شکل ۳-۳- ثبت تبریز به عنوان شهر جهانی فرش

موارد استفاده از شناسنامه فرش

موارد استفاده از شناسنامه فرش می‌تواند متنوع باشد، از جمله:

- ۱ برای بایگانی در شرکت یا کارگاه؛
- ۲ جهت ارائه به مشتری به عنوان پیوست فاکتور فروش؛
- ۳ برای تهیه فهرست عدل‌بندی یا پرکردن اظهارنامه مالیاتی؛
- ۴ برای فرش‌های موزه‌ای جهت اطلاع‌رسانی به بازدیدکنندگان؛
- ۵ برای ارزیابی و تحقیقات بازاریابی

... ۶

شکل ۳-۴- ضمانت در شناسنامه فرش

در مورد تفاوت‌های شناسنامه آثار هنری و صنایع دستی با کالاهای مصرفی دیگر در اینترنت جستجو کنید و نتایج آن را در کلاس به اشتراک بگذارید.

پژوهش و
بررسی

شاخصه‌های فنی مؤثر در تهیه شناسنامه فرش

در بازار سنتی فرش، معمولاً روش تجربی اعمال می‌شود. در این روش بهدلیل نبودن اطلاعات طبقه‌بندی شده، ویژگی‌های فنی و تکنیکی به‌طور کامل به مشتری انتقال داده نمی‌شود. آنچه در بعضی از مراکز مرتبط با موضوع فرش متداول است، صورتی از مشخصات فنی است که بنا بر اقتضای کار، عنوانین و مشخصات در فرم‌های مخصوص ثبت می‌شود.

شاخصه‌هایی که می‌تواند برای تهیه شناسنامه فرش مؤثر باشند عبارت‌اند از:

۱) جنس مواد اولیه به کار رفته در بافت فرش (جنس تار و پود و پرز);

۲) نوع طرح و محل بافت؛

۳) نوع گره، سازوکار بافت و رج شمار؛

۴) ویژگی‌های پرداخت فرش (طول پرز، نوع قیچی کاری و ...);

۵) آرم به کار رفته در فرش؛

۶) نوع شیرازه‌ها و سربندی؛

۷) تعداد و نوع رنگ‌های به کار رفته در فرش؛

۸) تاریخ‌های لازم (قدمت، شروع و پایان تولید)؛

۹) مجموع هزینه‌ها به صورت علی‌الحساب یا مقطوع؛

... ۱۰

تهیه شناسنامه فرش

برای تهیه شناسنامه فرش لازم است موارد زیادی گردآوری شود. در طراحی فرم زیر سعی شده است تمام این موارد در نظر گرفته شود. بسته به اینکه شناسنامه فرش به چه منظوری تهیه می‌گردد می‌توان مواردی از آن را حذف یا بنا بر ضرورت اضافه کرد.

آزم شرکت یا کارگاه پرونده کلی برای تهیه شناسنامه فرش	مالک فرش (بافنده، فروشنده، صادرکننده): تاریخ شروع و پایان بافت (قدمت بافت): نام کشور (استان / شهر / روستا): تعداد بافنده: مرد ☐ زن ☐
رجشمار: ☐ ۷ سانتی متر ☐ ۶ سانتی متر ☐ مقياس رجشمار: ۵/۶ سانتی متر	سایر ☐ ۷ سانتی متر ☐ ۶ سانتی متر ☐
وضعیت دار: ۱-افقی ☐ ۲- عمودی ☐ نوع دار: ۱- فندکدار ☐ ۲- گردان ☐ ۳- سردار متحرک ☐ ۴- زیردار متحرک ☐ جنس دار: ۱- چوبی ☐ ۲- فلزی ☐ تعداد کوچی: ۱- یک ☐ ۲- دو ☐ ۳- بدون کوچی ☐ ابزار مورد استفاده:	سازوکار بافت: ۱- لول ☐ ۲- نیم لول ☐ ۳- تخت ☐ ۴- کرباسی ☐ نوع گره متقارن: ۱- راست ☐ ۲- چپ ☐ ۳- یو ☐ نامتقارن: ۱- راست ☐ ۲- چپ ☐ ۳- جفتی ☐ خواب فرعی: ۱- راست ☐ ۲- چپ ☐
نوع پودگذاری: A - تک پود: نازک ☐ (تخت) ضخیم ☐ (کرباسی) B- دوپود: ضخیم و نازک ☐ هر دو ضخیم ☐ هر دو نازک ☐ C- سه پود ☐ D- چند چین یک پود ☐ جنس پود: ۱- ضخیم ۲- نازک آیا پودها رنگ شده‌اند؟ نازک: بلی ☐ خیر ☐ ضخیم: بلی ☐ خیر ☐	نوع، تهیه و نصب چله: چله کشی: ۱- یک رویه ☐ ۲- ترکی ☐ ۳- همدانی ☐ چله‌دانی: ۱- فارسی ☐ ۲- تلفیقی ☐ نوع چله A- یک لا گرد با تاب: ۱- ☐ Z- ☐ B- سه لا گرد: ۱- تاب اولیه ☐ ۲- تاب ثانویه ☐ جنس چله: ۱- پشم ☐ ۲- پنبه ☐ ۳- ابریشم ☐ تفکیک و سیه‌بندی چله: ۱- بلی ☐ ۲- خیر ☐ توضیح:

<p>جنس پرز:</p> <p>۱- ابریشم ☐ ۲- کرک ☐ ۳- پشم ☐</p> <p>تعداد لای پرز:</p> <p>تعداد و رنگ‌های به کار رفته در بافت:</p> <p>رنگ خاص و مشخص کننده:</p> <p>نوع رنگرزی:</p> <p>۱- طبیعی ☐ ۲- شیمیایی ☐</p> <p>نام طرح و طراح:</p>	<p>زمان و نوع زنجیره:</p> <p>A- قبل از بافت ۱- قایقی ۲- متداخل ☐ B- بعد از بافت ☐ C- زنجیره ندارد</p> <p>نوع شیرازه</p> <p>A- متصل ۱- ساده ☐ ۲- موازی ☐ ۳- متخاصم ☐ ۴- حصیری ۵- سایر ☐ B- منفصل ☐ گلیم بافی:</p> <p>A- فارسی ☐ ۱- یک لا ☐ ۲- چندلا ☐ (تعداد:) B- آذری ☐ ۱- ساده ☐ ۲- صوف باف ☐</p>
پرداخت و تکمیل:	
<p>مبنای پرداخت دستمزد:</p> <p>مدت زمان بافت:</p> <p>قیمت تمام شده (فروش):</p>	
<p>شکل و جهت گره:</p> <p>چله زیر</p> <p>چله رو</p>	
عکس از پشت و روی فرش	

شکل ۵-۳- پرونده کلی برای تهیه شناسنامه فرش

اگر درج اطلاعات مربوط به تجهیزات بافت در شناسنامه لازم نباشد، می‌توان اطلاعات مربوطه را حذف کرد. نام طراح، رنگرز، بافنده، سفارش‌دهنده، پرداخت‌کار، مرمت‌کار، صادرکننده و مشارکت‌کنندگان دیگر را می‌توان به صورت موردي (مثلاً برای فرش‌های کلکسیونی و آنتیک) در شناسنامه گنجاند. درج اسامی افراد در فرش‌های تجاری و سری بافی شده لزومی ندارد و صرفاً آوردن نام برنده و آرم آن کفايت می‌کند.

تجربه و عمل

فرض کنید برای تهیه یک کادوی ارزشمند به والدین خود، در اوقات فراغت خود در تابستان قصد دارید یک فرش کوچک در ابعاد پادری (۶۰ در ۹۰ سانتی‌متر) و یا یک تابلو فرش کوچک ببافید. با توجه به محتويات ارائه شده در پرونده کلی برای تهیه شناسنامه فرش، به یک فروشگاه عرضه‌کننده مواد اولية فرش دستبافت مراجعه کنید یا از یک سایت فروش نخ و نقشه بازدید کنید و پس از انتخاب طرح موردنظر یک شناسنامه فني از مواد اولية مصرفي و شيوه بافت به همراه تصویر طرح در نرم‌افزار اکسل به شرح زير تهيه کنید و به هنرآموز خود تحويل دهيد.

همچنین می‌توانيد با هدف تمرین، برای فرش‌های دستباف منزل خود یا برای نمونه‌های موجود در منطقه‌اي که زندگی می‌کنيد، شناسنامه تهیه کنيد.

	ابعاد فرش به سانتی‌متر (تعداد گره و تعداد رج)
	تعداد گره عرضی و طولی
	نام طرح و طراح (نوع نقشه)
	تعداد رنگ (تعداد رنگ پشم و ابریشم)
	جنس پرز (تمام پشم، پشم و ابریشم، ابریشم)
	جنس و رنگ چله
	جنس و رنگ پود
	نوع چله‌کشی
	نوع دار
	نوع گره (ترکی، فارسی)
	تاریخ شروع و پایان بافت و نوع تکمیل (قدمت)
	نام بافنده (مالک فرش)
	توضیحات تکمیلی (قیمت یا هزینه‌های تولید)

شكل ۳-۶- جدول شناسنامه فرش

نکات ضروری برای تهیه و نصب شناسنامه

- ۱ دقت زیاد در پرکردن مندرجات شناسنامه (کاملاً واقعی باشد)؛
- ۲ رعایت استانداردهای جنس شناسنامه (مقاومت لازم در مقابل سایش، رطوبت و ...);
- ۳ رعایت نکات ایمنی در هنگام منگنه کردن یا چسباندن شناسنامه در پشت فرش (پیشگیری از آسیب دیدن فرش و نصاب شناسنامه)؛
- ۴ تهیه نسخه دوم شناسنامه و بایگانی آن.

ارزشیابی شایستگی تهیه شناسنامه فرش

شرح کار: تهیه شناسنامه فرش با توجه به هدف از تهیه آن و اتصال نسخه همراه پشت فرش

استاندارد عملکرد: تهیه شناسنامه فرش با درج ویژگی‌های فنی و هنری با توجه به کارکرد آن

شاخص‌ها: انتخاب مناسب‌ترین شاخصه‌های فنی و هنری مؤثر در تهیه شناسنامه فرش با توجه به نوع فرش و زمینه استفاده آن.

شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات:

مکان: کارگاه

زمان: ۳ ساعت

ابزار و تجهیزات: رایانه و لوازم جانبی - چاپگر - کاغذ - خودکار - میز - صندلی - مازیک - برچسب

معیار شایستگی:

ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	تعیین هدف برای تهیه شناسنامه فرش	۲	
۲	تعیین موارد استفاده از شناسنامه فرش	۱	
۳	تهیه شناسنامه فرش	۲	
۴	نصب شناسنامه پشت فرش	۲	
	شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش:	۲	
	مسئولیت‌پذیری - درستکاری		
	میانگین نمرات	*	

* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می‌باشد.

واحد یادگیری ۲

تهیه لیست (فهرست) عدل‌بندی

مقدمه

از آنجایی که فرش کالایی ارزشمند و در عین حال حساس و آسیب‌پذیر است، برای جابه‌جایی و حمل آنها جهت صادرات، باید به صورت عدل بسته‌بندی شوند و با توجه به محتوای متفاوت عدل‌ها ارائه فهرست عدل‌بندی به گمرک الزامی است. آیا تاکنون نام عدل فرش را شنیده‌اید و می‌دانید فهرست عدل‌بندی چه اجزائی دارد؟ آیا می‌دانید اگر چندین تخته فرش را بسته‌بندی کنند چگونه فهرست و مشخصات آنها را تهیه می‌کنند؟ اینها موضوعاتی هستند که در این واحد از یادگیری، با آنها آشنا می‌شوید.

شکل ۳-۷- عدل‌های فرش قبل از ارسال

استاندارد عملکرد

تهیه و تکمیل فهرست عدل‌بندی با توجه به اصول آن برای فرش

جدول زیر را با دقت مطالعه کنید.

صورت عدل‌بندی و اظهار فرش صادراتی

شماره عدل	فرش شماره	نوع فرش	رنگ منتن	رنگ حاشیه	طرح و نقشه	محل بافت	کریم	پشم	کرک	عرض	مساحت	ارزش متربع	ارزش کل
۱	۶۷۳۶۰	کناره	سبز	ترنج	تبریز					۲۱۳	۶۹	۱۴۷	۵۰
	۶۷۳۶۱	خرک	لاکی	سراسر	بلوچ					۱۹۰	۴۵	۸۶	۵۰
	۶۷۳۶۲	پرده	سرمه	ترنج	بختیار					۲۷۴	۱۱۴	۲۹۷	۱۵۰
	۶۷۳۶۳	کناره	کرم	لاکی	سراسر	همدان				۲۸۸	۱۰۳	۲۹۷	۶۰
	۶۷۳۶۴	قالیچه	کرم	لاکی	سراسر	همدان				۱۸۶	۸۵	۱۵۸	۶۰
	۶۷۳۶۵	قالیچه	کرم	لاکی	سراسر	اصفهان				۱۶۰	۹۷	۱۵۵	۶۰
	۶۷۳۶۶	قالیچه	کرم	لاکی	سراسر	همدان				۱۶۸	۱۱۰	۱۸۵	۶۰
	۶۷۳۶۷	قالیچه	کرم	لاکی	سراسر	همدان				۱۸۰	۷۹	۱۴۲	۶۰
	۶۷۳۶۸	قالیچه	کرم	لاکی	سراسر	همدان				۱۸۹	۸۷	۱۶۴	۶۰
	۶۷۳۶۹	قالیچه	کرم	لاکی	سراسر	شیراز				۱۶۸	۷۹	۱۳۳	۶۰
	۶۷۳۷۰	قالیچه	کرم	لاکی	سراسر	همدان				۱۶۵	۱۳۴	۲۲۴	۶۰
	۶۷۳۷۱	قالیچه	کرم	لاکی	سراسر	شیراز				۱۳۲	۱۱۳	۱۴۹	۶۰
	۶۷۳۷۲	قالیچه	کرم	لاکی	سراسر	همدان				۲۳۰	۱۵۶	۳۵۹	۶۰
	۶۷۳۷۳	قالیچه	کرم	لاکی	سراسر	همدان				۱۹۰	۱۶۷	۳۱۷	۶۰
	۶۷۳۷۴	قالیچه	کرم	لاکی	سراسر	بلوچ				۱۳۴	۸۷	۱۱۷	۵۰
۱۵ تخته ۲۹,۴۵													
۲۲۶۷													
		کالی	کرم	کرم	سراسر	رنگی				۶۱۷	۳۹۷	۲۴۴۹	۵۰
		کالی	کرم	کرم	سراسر	رنگی				۳۷۸	۲۹۰	۱۰۹۶	۵۰

شکل ۳-۸- صورت عدل‌بندی

بحث و
گفت و گو

به نظر شما برای تهییه فهرست عدل‌بندی برای فرش، آگاهی از چه مواردی ضروری است؟ در کلاس در این مورد بحث و گفت و گو کنید.

لیست (فہرست) عدل بندی

فرش همانند سایر کالاهای جایی و حمل و نقل باید به نحو مطلوب بسته‌بندی شود تا از صدمات و آفات مصون بماند. فهرست عدل‌بندی شامل اطلاعات فرش‌های موجود در داخل است و براساس ضوابط و ارزشیابی گمرک جمهوری اسلامی ایران تهییه می‌شود. فهرست عدل‌بندی عموماً توسط فروشنده یا فرستنده کالا تهییه می‌گردد.

صورت عدل‌بندی و اظهار فرش صادراتی

شكل ٩-٣. جدول صورت عدل بندی

اهمیت و ضرورت لیست (فهرست) عدل بندی

فهرست عدا بندی یک، از اسنادی است که فروشنده باید رای خود را و گمرک تهیه و تنظیم نماید.

اجزایی (فهرست) عدل‌بندی

این فهرست شامل مشخصات اصلی فرش است. این اجزا در شناسایی و تفکیک فرش‌ها و همچنین در سنجش‌های آماری کمی و کیفی نقش اساسی دارند. در متن فهرست عدل‌بندی فرش معمولاً درباره شماره عدل، شماره فرش، نوع فرش، رنگ متن، رنگ حاشیه، طرح و نقشه، محل بافت، جنس فرش، طول، عرض، مساحت، ارزش، متراژ، ارزش، کل و ارزش، ارزی، اطلاعات لازم درج می‌شود.

اجزای لیست (فهرست) عدل‌بندی											
ارزش کل	ارزش مترمربع	مساحت	عرض	طول	مواد مصرفی	محل بافت	طرح و نقشه	رنگ حاشیه	رنگ متن	نوع فرش	شماره فرش

شكل ۳-۱۰- اجزای فهرست عدل‌بندی

تجربه و عمل

با استفاده از نرم‌افزار وُرد یا اکسل نمونه‌ای از یک فهرست عدل‌بندی فرش طراحی کنید و با استفاده از اطلاعات زیر آن را کامل کنید و به هنرآموز خود تحویل دهید.

۱ دو تخته فرش شش متری کاشان، طرح لچک ترنج با رنگ متن آبی و حاشیه کرم از جنس پشم به قیمت هر مترمربع ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال؛

۲ سه تخته فرش ذرع و نیم تمام ابریشم قم، طرح سراسری بارنگ کرم به قیمت هر مترمربع ۸۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال؛

۳ یک تخته فرش دوازده متری نایین، طرح لچک ترنج با رنگ متن کرم و حاشیه لاکی از جنس پشم به قیمت هر مترمربع ۱۷,۰۰۰,۰۰۰ ریال؛

۴ سه تخته فرش سه متری تهران، طرح مدرن بارنگ قهوه‌ای از جنس کرک به قیمت هر مترمربع ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال؛

۵ دو تخته فرش شش متری خراسان، طرح باغی با رنگ متن سبز و حاشیه آبی از جنس پشم به قیمت هر مترمربع ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال.

تکمیل فهرست عدل‌بندی

جهت تهیه فهرست عدل‌بندی باید به این نکته توجه داشت که نگارش اولیه اطلاعات فرش‌ها همزمان با عملیات عدل‌بندی انجام می‌شود. همچنین روند و ترتیب عدل‌بندی فرش‌ها براساس تشخیص تهیه‌کننده فهرست عدل‌بندی صورت می‌گیرد. از این‌رو هماهنگی بین عدل‌بند و نگارنده فهرست عدل‌بندی بسیار مهم است.

فیلم آموزشی

نحوه تعامل عدل‌بند و نویسنده فهرست و مراحل کار

مراحل و روند نگارش فهرست عدل‌بندی

۱ ابتدا مشخصات فرش بر روی برچسب فرش نوشته می‌شود. حداقل اطلاعات لازم برای برچسب فرش، کد یا شماره فرش و ابعاد (طول و عرض) فرش است.

۲ اطلاعات اجزای فهرست عدل‌بندی، که پیش‌تر گفته شده است، به ترتیب از راست به چپ، کامل می‌شود و در فهرست به دقت ثبت می‌گردد.

شکل ۱۱-۳- نگارش فهرست عدل‌بندی

۳ ابعاد اولیه توسط عدل‌بند با متر اندازه‌گیری می‌شود و به نگارنده فهرست اعلام می‌گردد. سپس محاسبات مساحت و تعیین ارزش گمرکی فرش و محاسبات ارزش کل هر فرش انجام می‌شود.

۴ تعداد فرش‌های عدل و همچنین مساحت و ارزش ارزی کل فرش محاسبه و در انتهای فهرست هر عدل، نگارش می‌شود.

شماره عدل	شماره فرش	نوع فرش	رنگ من	رنگ حاشیه	طرح و نقشه	محل بافت	ابریشم	کرک	پشم	طول	عرض	مساحت	ارزش متربع	ارزش کل
۶۷۳۶۰	کناره	سبز	کرم	ترنج	تبریز					۲۱۳	۶۹	۱۴۷	۵۰	۷۴
۶۷۳۶۱	خرک	لاکی	لاکی	بلوج	سراسر					۱۹۰	۴۵	۸۶	۵۰	۴۳
۶۷۳۶۲	پرد	سرمه	کرم	ترنج	بختیار					۲۷۴	۱۱۴	۲۹۷	۱۵۰	۴۴۶
۶۷۳۶۳	کناره	کرم	لاکی	سراسر	همدان					۲۸۸	۱۰۳	۲۹۷	۶۰	۱۷۸
۶۷۳۶۴	قالیچه	کرم	لاکی	سراسر	همدان					۱۸۶	۸۵	۱۵۸	۶۰	۹۵
۶۷۳۶۵	قالیچه	کرم	لاکی	سراسر	همدان					۱۶۰	۹۷	۱۵۵	۶۰	۹۳
۶۷۳۶۶	قالیچه	کرم	لاکی	سراسر	همدان					۱۶۸	۱۱۰	۱۸۵	۶۰	۱۱۱
۶۷۳۶۷	قالیچه	کرم	لاکی	سراسر	همدان					۱۸۰	۷۹	۱۴۲	۶۰	۸۵
۶۷۳۶۸	قالیچه	کرم	لاکی	سراسر	همدان					۱۸۹	۸۷	۱۶۴	۶۰	۹۸
۶۷۳۶۹	قالیچه	کرم	لاکی	سراسر	شیراز					۱۶۸	۷۹	۱۳۳	۶۰	۱۷۸
۶۷۳۷۰	قالیچه	کرم	لاکی	سراسر	همدان					۱۶۵	۱۳۴	۲۲۴	۶۰	۳۱۳
۶۷۳۷۱	قالیچه	کرم	لاکی	سراسر	شیراز					۱۳۲	۱۱۳	۱۴۹	۶۰	۸۹
۶۷۳۷۲	قالیچه	کرم	لاکی	سراسر	همدان					۲۳۰	۱۵۶	۳۵۹	۶۰	۲۱۵
۶۷۳۷۳	قالیچه	کرم	لاکی	سراسر	همدان					۱۹۰	۱۶۷	۳۱۷	۶۰	۱۹۰
۶۷۳۷۴	قالیچه	کرم	لاکی	بلوج	سراسر					۱۳۴	۸۷	۱۱۷	۵۰	۵۹
۲۲۶۷	۲۹,۴۵		۱۵	تخته										

شکل ۱۲- نگارش فهرست عدل‌بندی

نکته

بحث و
گفت و گو

لازم است یادآوری شود هرگونه اشتباه در محاسبات یا مغایرت داشتن مشخصات فرش با اطلاعات درج شده در فهرست عدل‌بندی، در گمرک منجر به جرمیه می‌شود.

به نظر شما آیا می‌توان فهرست عدل‌بندی را در یک مرحله تهیه کرد؟ در صورت تهیه فهرست عدل‌بندی در یک مرحله، چه مزایا و معایبی خواهد داشت؟

خلاصه‌نویسی صورت عدل‌بندی

پس از تکمیل فهرست ریز عدل‌بندی، خلاصه صورت هر عدل در فهرستی جداگانه تهیه می‌شود. اطلاعاتی که در متن فهرست خلاصه صورت عدل‌بندی درج می‌شود به شرح جدول زیر است:

شكل ۱۳-۳- جدول اجزای خلاصه‌نویسی عدل‌بندی

- شماره عدل (نگله)
- تعداد فرش‌های هر عدل
- مساحت کل هر عدل
- ارزش کل ارزی هر عدل
- وزن خالص و ناخالص هر عدل

در انتهای خلاصه صورت عدل‌بندی، فهرست خلاصه و جمع نهایی می‌آید:

- نوع و تعداد عدل‌ها و بسته‌ها؛
- علامت اختصاری عدل‌ها؛
- جمع کل تعداد فرش‌ها (از حاصل جمع تعداد «فرش‌های هر عدل» «محاسبه می‌گردد»)؛
- جمع کل مساحت فرش‌ها (از حاصل جمع «مساحت‌های هر عدل» «محاسبه می‌گردد»)؛
- جمع کل ارزش ارزی فرش‌ها (از حاصل جمع «ارزش دلاری هر عدل» «محاسبه می‌گردد»)؛
- وزن خالص و ناخالص کل عدل‌ها در شکل جدول وزن (به صورت خط‌چین درست شود).

خلاصه صورت عدل‌بندی

شماره عدل	تعداد فرش	مساحت	ارزش کل دلاری
۱	۶	۳۹,۱۷	۱۹۵۹
۲	۵	۴۶,۱۵	۲۳۰۸
۳	۵	۵۲,۳۴	۲۶۱۷
۴	۵	۴۲,۹۶	۲۱۴۸
۵	۴	۳۹,۵۸	۱۹۷۹

تعداد کل عدل‌ها: ۳۵ عدل فرش دستیاف
 تعداد کل فرش‌ها: ۱۲۶ تخته
 جمع کل مساحت: ۳۷۰۰/۲۸ متر مربع
 جمع کل ارزش دلاری: ۹۵۷۳۴ دلار
 علامت اختصاری بسته‌ها: A.Z

شکل ۱۴-۳- جدول خلاصه صورت عدل‌بندی

در صورتی که در عدل‌ها گلیم یا جاجیم وجود داشته باشد، در جمع و خلاصه‌سازی نهایی لازم است تعداد، مساحت و ارزش ارزی آنها مجزا فهرست شود.

توجه

در قالب یک گروه سه نفره راجع به مزايا و معایب فهرست عدل‌بندی به صورت رایانه‌ای و تفاوت‌های آن با فهرست دستی تحقیق کنید و نتایج آن را به صورت فایل ورد در کلاس به اشتراک بگذارید.

پژوهش و بررسی

خلاصه فهرست عدل‌بندی به زبان خارجی

یکی از اسنادی که ممکن است خریدار به آن نیاز داشته باشد، خلاصه صورت عدل‌بندی به زبان انگلیسی است. فهرست عدل‌بندی به زبان انگلیسی (Packing List) عموماً توسط فروشنده یا فرستنده تهیه می‌گردد. در کشورهای مقصد، خریدار و گیرنده کالا ملزم هستند آن را به گمرک کشور مقصود رائه دهند.

اطلاعاتی که در متن فهرست صورت عدل‌بندی به زبان انگلیسی درج می‌شود:

- شماره عدل (Bale Number)
- شماره فرش (Carpet Id)
- نام و نوع فرش (Type)
- طول (length)
- عرض (width)

به نظر شما اگر فهرست عدل‌بندی به زبان خارجی توسط فرستنده تهیه نشود چه مشکلاتی ممکن است
رخ دهد؟

packing list

No	Province	Size
67360	Persion Handmade Rug	213×69
67361	Persion Handmade Rug	190×45
67362	Persion Handmade Rug	274×114
67363	Persion Handmade Rug	288×103
67364	Persion Handmade Rug	186×85
67365	Persion Handmade Rug	160×97
67366	Persion Handmade Rug	168×110
67367	Persion Handmade Rug	180×79
67368	Persion Handmade Rug	189×87
67369	Persion Handmade Rug	168×79
67370	Persion Handmade Rug	165×139
67371	Persion Handmade Rug	132×113
67372	Persion Handmade Rug	230×156
67373	Persion Handmade Rug	190×167
67374	Persion Handmade Rug	134×87
Bale No: 1		
Bale No:2		
No	Province	Size
66943	Persion Handmade Rug	617×397
66944	Persion Handmade Rug	378×290

شکل ۱۵-۳

بسته به تقاضا و قوانین گمرکی کشورهای مختلف، ممکن است اطلاعات دیگری نیز در صورت عدل‌بندی به زبان انگلیسی مورد نیاز باشد. برای نمونه در برخی از کشورها وزن عدل‌ها به طور مجزا مورد نیاز است.

ارزشیابی شایستگی تهیه لیست عدل‌بندی

شرح کار: نگارش و تهیه لیست عدل‌بندی و خلاصه‌نویسی آن بعد از کدگذاری و اندازه‌گیری دقیق فرش‌ها

استاندارد عملکرد: تهیه و تکمیل لیست عدل‌بندی با توجه به اصول آن برای فرش

شاخص‌ها: تهیه لیست عدل‌بندی مطابق با آخرین قوانین گمرکی و انتقال اطلاعات در رایانه به صورت درست

شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات:

مکان: کارگاه

زمان: ۴ ساعت

ابزار و تجهیزات: رایانه و لوازم جانبی - چاپگر - کاغذ - خودکار - لیست خام عدل‌بندی - میز - صندلی

معیار شایستگی:

ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	تهیه لیست عدل‌بندی	۲	
۲	تکمیل لیست عدل‌بندی	۲	
۳	خلاصه‌نویسی لیست عدل‌بندی	۲	
	شاخص‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش:	۲	
	مسئولیت پذیری - مستندسازی		
	میانگین نمرات	*	

* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می‌باشد.